

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра педагогіки та психології управління соціальними системами імені
акад. І.А. Зязюна

КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

ДИДАКТИКА ТА ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ

рівень вищої освіти	<u>Третій (освітньо-науковий)</u> перший (бакалаврський) / другий (магістерський)
галузь знань	<u>01 Освіта/Педагогіка</u>
спеціальність	<u>011 Освітні, педагогічні науки</u>
освітня програма	<u>Освітні, педагогічні науки</u>
вид дисципліни	<u>професійна підготовка, обов'язкова</u> (загальна підготовка / професійна підготовка; обов'язкова/вибіркова)
форма навчання	<u>денна, заочна</u>

Харків – 2024 рік

Навчально-методичні матеріали лекцій

План лекційних занять

Тема	Кількість годин
Тема 1. Вступ до ОК «Дидактика та педагогічні інновації». Предмет, мета й завдання ОК «Дидактика та педагогічні інновації». Компетентності та результати навчання, здобувачів хто вивчає ОК. Базові поняття дисципліни. Становлення та розвиток дидактики як науки. Основні категорії дидактики. Сутність дидактичних концепцій та систем. Структура дидактичної системи, її основні елементи та їх характеристика. Класифікація цілей. Вплив внутрішніх і зовнішніх чинників на досягнення результатів діяльності по досягненню цілей	4
Тема 2. Загальні засади педагогічної інноватики. Поняття «інновація», «інноватика», «інноваційна технологія». Умови запровадження інноваційного навчання. Інноваційність у сучасному освітньому просторі. Педагогічна інноватика у структурі наукового знання. Історія виникнення інноваційного навчання..	2
Тема 3. Педагогічне проектування освітнього середовища як інноваційна діяльність Інноваційні принципи і підходи в освітньому процесі. Компетентнісний підхід та компетенції як результат освіти. Проектування навчальних занять із застосуванням педагогічних інновацій. Застосування доцільних форм, методів, засобів навчання, із використанням педагогічних інновацій. Оцінювання результатів навчання.	4
Тема 4. Проектування змісту навчання із застосуванням педагогічних інновацій. Цілепокладання, відбір і структурування змісту навчального матеріалу як найважливіші етапи проектування навчання із застосуванням педагогічних інновацій. Державні стандарти освіти.	4
Тема 5. Структура програми навчальної дисципліни та особливості розробки навчально-методичних матеріалів із застосуванням педагогічних інновацій Поняття про програму навчальної дисципліни, її типи та способи побудови. Робоча програма дисципліни як основний орієнтир викладання навчальної дисципліни. Структура робочої програми дисципліни. Застосування педагогічних інновацій у розробці навчально-методичних матеріалів	2

Тема 1. Вступ до ОК «Дидактика та педагогічні інновації».

Предмет, мета й завдання ОК «Дидактика та педагогічні інновації». Компетентності та результати навчання, здобувачів хто вивчає ОК. Базові поняття дисципліни. Становлення та розвиток дидактики як науки.

Основні категорії дидактики. Сутність дидактичних концепцій та систем. Структура дидактичної системи, її основні елементи та їх характеристика. Класифікація цілей. Вплив внутрішніх і зовнішніх чинників на досягнення результатів діяльності по досягненню цілей

Рекомендована література:

1. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с.
<https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731992/1/%D0%94%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D>

[0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%92%D0%A8%20%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf](#)

2. Конспект лекцій з дисципліни «Педагогіка вищої школи» (для аспірантів денної та заочної форми навчання) / Уклад.: Є.А. Зеленев. Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. 107 с.

<https://dSPACE.snu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/88b0089e-c0a0-438c-9858-51f20668d596/content>

3. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. / Л.А. Марцева. – Електронні дані. – Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. – 150 с.

<https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8091/%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%B0.pdf?sequence=3&isAllowed=y>

7. Солодовник Т. О. Дидактичні системи та освітні технології у вищій школі [Електронний ресурс] : навч.-метод. посібник / Т. О. Солодовник, Н. В. Серета, О. В. Квасник ; заг. ред. О. Г. Романовський ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2021. – 176 с. – URI: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53056>

9. Сучасна освіта України: проблеми, досвід, перспективи/ за заг.ред. В.В.Іванішин. Кам'янець-Подільський. Заклад вищої освіти «Подільський державний університет». Рига:Латвія:Baltija Publishing, 2024. (Розділ 4. Психолого-педагогічні аспекти викладання: досвід та здобутки. Ольга ІГНАТЮК Особливості викладання професійно орієнтованих та педагогічних освітніх компонентів програм підготовки аспірантів усіх спеціальностей технічного університету до інноваційної педагогічної діяльності. С.275-285.)

<https://onedrive.live.com/?redeem=aHR0cHM6Ly8xZHZH2Lm1zL2IvYy8wNDhhMDY5YjgyNWVkJk4L0VUb1lGbDEyWDJWRnFXMVFRHdCMDNvQjU4U0VaeExqR01Xek9obXpPVEMzN3c&cid=048A069B825ED698&id=48A069B825ED698%21s5d16183a5f764565a96d503c3c01d37a&parId=48A069B825ED698%21137&o=OneUp>

11д. Сучасна освіта України: державно управлінський аспект: монографія /Грень Л.М., Вавренюк С.А., Алієва П.І.. Харків: ФОП Іванченко І.С.,2021. – 292 с.

Тема 2. Загальні засади педагогічної інноватики.

Поняття «інновація», «інноватика», «інноваційна технологія». Умови запровадження інноваційного навчання. Інноваційність у сучасному освітньому просторі. Педагогічна інноватика у структурі наукового знання. Історія виникнення інноваційного навчання.

Рекомендована література:

7. Солодовник Т. О. Дидактичні системи та освітні технології у вищій школі [Електронний ресурс] : навч.-метод. посібник / Т. О. Солодовник, Н. В. Серета, О. В. Квасник ; заг. ред. О. Г. Романовський ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2021. – 176 с. – URI: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53056>

6. Лапша В. В. Педагогічна інноватика: навчально-методичний посібник. ІваноФранківськ: НАІР, 2020. 360 с.

<https://kikip.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/94/2021/11/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%9F%D0%B5%D0%B4-%D1%96%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0.pdf>

5. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти: навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 319 с. аспірантам

https://jmm.sspu.edu.ua/images/2021/kursi_vse/CompHEd_course/Comparative_Higher_Education_Hanbook_2021n_49126.pdf

11. Сучасна освіта України: державно управлінський аспект: монографія /Грень Л.М., Вавренюк С.А., Алієва П.І.. Харків: ФОП Іванченко І.С.,2021. – 292 с.

22д. Ольга Ігнатюк Готовність до інноваційної педагогічної діяльності майбутніх докторів філософії як стратегія і результат якості підготовки в технічному університеті. Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи: І Всеукраїнська

науково-практична конференція з міжнародною участю: м.Запоріжжя, 10 квітня 2020. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. С.12-14.

9д. Романовський О.Г., Ігнатюк О.А. Вимоги ринку праці та ключові тенденції формування «якісного» майбутнього фахівця другого та третього рівнів підготовки спеціальності 011 «освітні, педагогічні науки». Теорія і практика управління соціальними системами. 2022. №1. С.3-16 (фахове видання України) <http://tipus.khpi.edu.ua/> DOI:10.20998/2078-7782.2022.1.01

9. Сучасна освіта України: проблеми, досвід, перспективи: монографія/ за заг.ред. В.В.Іванішин. Кам'янець-Подільський. Заклад вищої освіти «Подільський державний університет». Рига: Латвія: Baltija Publishing, 2024. (Розділ 4. Психолого-педагогічні аспекти викладання: досвід та здобутки. Ольга ІГНАТЮК Особливості викладання професійно орієнтованих та педагогічних освітніх компонентів програм підготовки аспірантів усіх спеціальностей технічного університету до інноваційної педагогічної діяльності. С.275-285.) <https://onedrive.live.com/?redeem=aHR0cHM6Ly8xZHJ2Lm1zL2lvYy8wNDhhMDY5YjgyNWVkJk4L0VUb1lGbDEyWDJWRnFXMVFQRHdCMDNvQjU4U0VaeExqR01Xek9obXpPVEMzN3c&cid=048A069B825ED698&id=48A069B825ED698%21s5d16183a5f764565a96d503c3c01d37a&parId=48A069B825ED698%21137&o=OneUp>

10. «Освіта незламної Харківщини» на 2024 – 2028 роки. <https://oblrada-kharkiv.gov.ua/program/oblasna-programa-rozvytku-osvityosvita-nezlamnoyi-harkivshhynyna-2024-2028-roky/>.

11. Стратегія розвитку Харківської області на період до 2027 р. (<https://kharkivoda.gov.ua/content/documents/1026/102538/files/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf>)

Тема 3. Педагогічне проектування освітнього середовища як інноваційна діяльність

Інноваційні принципи і підходи в освітньому процесі. Компетентнісний підхід та компетенції як результат освіти. Проектування навчальних занять із застосуванням педагогічних інновацій. Застосування доцільних форм, методів, засобів навчання, із використанням педагогічних інновацій. Оцінювання результатів навчання.

Рекомендована література:

7. Солодовник Т. О. Дидактичні системи та освітні технології у вищій школі [Електронний ресурс] : навч.-метод. посібник / Т. О. Солодовник, Н. В. Серeda, О. В. Квасник ; заг. ред. О. Г. Романовський ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2021. – 176 с. – URI: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53056>

8. Світ дидактики: дидактика в сучасному світі: зб. матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 07-08 листопада 2023 р. / за наук. ред. доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена (академіка) НАПН України О. Топузова; доктора педагогічних наук, проф. О. Малихіна. Київ : Видавництво «Людмила», 2024. 387 с. ISBN 978-617-555-191-2 <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/739695/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%94%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%202023%20%282024%29.pdf>

9. Сучасна освіта України: проблеми, досвід, перспективи: монографія/ за заг.ред. В.В.Іванішин. Кам'янець-Подільський. Заклад вищої освіти «Подільський державний університет». Рига: Латвія: Baltija Publishing, 2024. (Розділ 4. Психолого-педагогічні аспекти викладання: досвід та здобутки. Ольга ІГНАТЮК Особливості викладання професійно орієнтованих та педагогічних освітніх компонентів програм підготовки аспірантів усіх спеціальностей технічного університету до інноваційної педагогічної діяльності. С.275-285.) <https://onedrive.live.com/?redeem=aHR0cHM6Ly8xZHJ2Lm1zL2lvYy8wNDhhMDY5YjgyNWVkJk4L0VUb1lGbDEyWDJWRnFXMVFQRHdCMDNvQjU4U0VaeExqR01Xek9obXpPVEMzN3c&cid=048A069B825ED698&id=48A069B825ED698%21s5d16183a5f764565a96d503c3c01d37a&parId=48A069B825ED698%21137&o=OneUp>

20. Ігнатюк О.А. Організаційно-методичні особливості якісної професійної підготовки магістрів та докторів філософії педагогічних і технічних спеціальностей в умовах надзвичайно віддаленого та змішаного навчання. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і*

середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика: VII МНПК 16-18 березня 2023 р., ХНПУ ім. Г.С.Сковороди. С. 212-216.

[VII Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика» \(16 – 18 березня 2021 року\) – Google Диск](#)

16. Ігнатюк О.А., Комишан А.І., Бикова М.В. Особливості професійної підготовки здобувачів вищої освіти педагогічних спеціальностей в умовах надзвичайного віддаленого навчання (на прикладі класичного та технічного університетів). *Наукові записки кафедри педагогіки*. 2020. том 1 (№ 47). С.33-42. (фахове видання України)

17. Ігнатюк О.А. Дидактичні особливості та педагогічні інновації підготовки майбутніх докторів філософії у технічному університеті до науково-педагогічної діяльності. *Modern Trends in the Development of Scientific Space: X International scientific and practical conference* (February 14-16, 2024) Dresden, Germany, International Scientific Unity. 2024. P.205-211. <https://isu-conference.com/>

21. Ольга Ігнатюк Готовність до інноваційної педагогічної діяльності майбутніх докторів філософії як стратегія і результат якості підготовки в технічному університеті. Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи: I Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю: м.Запоріжжя, 10 квітня 2020. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. С.12-14.

Тема 4. Проектування змісту навчання із застосуванням педагогічних інновацій.

Цілепокладання, відбір і структурування змісту навчального матеріалу як найважливіші етапи проектування навчання із застосуванням педагогічних інновацій. Державні стандарти освіти.

Рекомендована література:

7. Солодовник Т. О. Дидактичні системи та освітні технології у вищій школі [Електронний ресурс] : навч.-метод. посібник / Т. О. Солодовник, Н. В. Серета, О. В. Квасник ; заг. ред. О. Г. Романовський ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2021. – 176 с. – URI: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53056>

8. Світ дидактики: дидактика в сучасному світі: зб. матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 07-08 листопада 2023 р. / за наук. ред. доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена (академіка) НАПН України О. Топузова; доктора педагогічних наук, проф. О. Малихіна. Київ : Видавництво «Людмила», 2024. 387 с. ISBN 978-617-555-191-2 <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/739695/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%94%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%202023%20%282024%29.pdf>

9. Сучасна освіта України: проблеми, досвід, перспективи: монографія/ за заг.ред. В.В.Іванішин. Кам'янець-Подільський. Заклад вищої освіти «Подільський державний університет». Рига:Латвія:Baltija Publishing, 2024. (Розділ 4. Психолого-педагогічні аспекти викладання: досвід та здобутки. Ольга ІГНАТЮК Особливості викладання професійно орієнтованих та педагогічних освітніх компонентів програм підготовки аспірантів усіх спеціальностей технічного університету до інноваційної педагогічної діяльності. С.275-285.) <https://onedrive.live.com/?redeem=aHR0cHM6Ly8xZHJ2Lm1zL2lvYy8wNDhhMDY5YjgyNWVkJk4L0VUb1lGbdEYWDJWRnFXMVFQRHdCMDNvQjU4U0VaeExqR01Xek9obXpPVEMzN3c&cid=048A069B825ED698&id=48A069B825ED698%21s5d16183a5f764565a96d503c3c01d37a&parId=48A069B825ED698%21137&o=OneUp>

12. Ігнатюк О.А. Моделювання викладання педагогічних дисциплін у процесі підготовки майбутніх докторів філософії в умовах технічного університету. Адаптивне управління: серія Педагогіка №6(11),2019 [Електронний ресурс].Режим доступу: <https://adaptive.org.ua/> завантажити збірник Педагогіка №6(11),2019.

17. Ігнатюк О.А. Дидактичні особливості та педагогічні інновації підготовки майбутніх докторів філософії у технічному університеті до науково-педагогічної діяльності. *Modern Trends in the Development of Scientific Space: X International scientific and practical conference* (February 14-16, 2024) Dresden, Germany, International Scientific Unity. 2024. P.205-211. <https://isu-conference.com/>

18. Романовський О.Г., Ігнатюк О.А. (2022) Вимоги ринку праці та ключові тенденції формування «якісного» майбутнього фахівця другого та третього рівнів підготовки спеціальності 011 «освітні, педагогічні науки». Теорія і практика управління соціальними

системами. №1. С.3-11 (фахове видання України) <http://tipus.khpi.edu.ua/> DOI:10.20998/2078-7782.2020.1.01

19. Ігнатюк О.А., Романовський О.Г., Резнік С.М., Серета Н.В., Костиця І.В. Галузевий та регіональний контекст підготовки здобувачів вищої освіти другого та третього рівнів спеціальності 011 «освітні, педагогічні науки». Матеріали XIV МНПК «International scientific innovations in human life», 04-06.08.2022, Манчестер, Великобританія, <http://sci-conf.com.ua>

20. Ігнатюк О.А. Організаційно-методичні особливості якісної професійної підготовки магістрів та докторів філософії педагогічних і технічних спеціальностей в умовах надзвичайно віддаленого та змішаного навчання. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика*: VII МНПК 16-18 березня 2023 р., ХНПУ ім. Г.С.Сковороди. С. 212-216.

[VII Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика» \(16 – 18 березня 2021 року\) – Google Диск](#)

Тема 5. Структура програми навчальної дисципліни та особливості розробки навчально-методичних матеріалів із застосуванням педагогічних інновацій.

Поняття про програму навчальної дисципліни, її типи та способи побудови. Робоча програма дисципліни як основний орієнтир викладання навчальної дисципліни. Структура робочої програми дисципліни. Застосування педагогічних інновацій у розробці навчально-методичних матеріалів.

Рекомендована література:

1. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с.

https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731992/1/%D0%94%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%92%D0%A8_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf

7. Солодовник Т. О. Дидактичні системи та освітні технології у вищій школі [Електронний ресурс] : навч.-метод. посібник / Т. О. Солодовник, Н. В. Серета, О. В. Квасник ; заг. ред. О. Г. Романовський ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2021. – 176 с. – URI: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53056>

8. Світ дидактики: дидактика в сучасному світі: зб. матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 07-08 листопада 2023 р. / за наук. ред. доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена (академіка) НАПН України О. Топузова; доктора педагогічних наук, проф.О. Малихіна. Київ : Видавництво «Людмила», 2024. 387 с. ISBN 978-617-555-191-2 <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/739695/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%94%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%202023%20%282024%29.pdf>

9. Сучасна освіта України: проблеми, досвід, перспективи: монографія/ за заг.ред. В.В.Іванішин. Кам'янець-Подільський. Заклад вищої освіти «Подільський державний університет». Рига:Латвія:Baltija Publishing, 2024. (Розділ 4. Психолого-педагогічні аспекти викладання: досвід та здобутки. Ольга ІГНАТЮК Особливості викладання професійно орієнтованих та педагогічних освітніх компонентів програм підготовки аспірантів усіх спеціальностей технічного університету до інноваційної педагогічної діяльності. С.275-285.) <https://onedrive.live.com/?redeem=aHR0cHM6Ly8xZHJ2Lm1zL2lvYy8wNDhhMDY5YjgyNWVkJk4L0VUb1lGbdEYWDJWRnFXMVFQRHdCMDNvQjU4U0VaeExqR01Xek9obXpPVEMzN3c&cid=048A069B825ED698&id=48A069B825ED698%21s5d16183a5f764565a96d503c3c01d37a&parId=48A069B825ED698%21137&o=OneUp>

12. Ігнатюк О.А. Моделювання викладання педагогічних дисциплін у процесі підготовки майбутніх докторів філософії в умовах технічного університету. Адаптивне управління: серія Педагогіка №6(11),2019 [Електронний ресурс].Режим доступу: <https://adaptive.org.ua/> завантажити збірник Педагогіка №6(11),2019.

13. Романовський О., Ігнатюк О., Гура Т., Грень Л., Солодовник Т. Компетентісний підхід у процесі професійної та фундаментальної підготовки майбутніх інженерів-бакалаврів в умовах освітніх трансформацій. *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*. 2023. № 4. С. 3-19.

14. **Ігнатюк О.А.** Аналіз зарубіжного досвіду країн Північної Європи щодо моделей професійної підготовки майбутніх творчих педагогів –лідерів в умовах вищої освіти. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2022. №3. С. 81-95. <http://tipus.khpi.edu.ua/>

15. Dubinina, O. N., **Ihnatiuk, O. A.**, Sereda, N. V. Pedagogical Acme-Technology Of Formation Of Responsibility Among Leader-Professionals During The Process Of Professional Education. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2020. № 4. С. 83-92 (фахове видання України) <http://tipus.khpi.edu.ua/>

16. **Ігнатюк О.А.**, Комишан А.І., Бикова М.В. Особливості професійної підготовки здобувачів вищої освіти педагогічних спеціальностей в умовах надзвичайного віддаленого навчання (на прикладі класичного та технічного університетів). *Наукові записки кафедри педагогіки*. 2020. том 1 (№ 47). С.33-42. (фахове видання України)

17. **Ігнатюк О.А.** Дидактичні особливості та педагогічні інновації підготовки майбутніх докторів філософії у технічному університеті до науково-педагогічної діяльності. *Modern Trends in the Development of Scientific Space: X International scientific and practical conference* (February 14-16, 2024) Dresden, Germany, International Scientific Unity. 2024. P.205-211. <https://isu-conference.com/>

21. Ольга Ігнатюк Готовність до інноваційної педагогічної діяльності майбутніх докторів філософії як стратегія і результат якості підготовки в технічному університеті. Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи: І Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю: м.Запоріжжя, 10 квітня 2020. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. С.12-14.

Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу здобувачів

Самостійна робота здобувачів (СРС) займає провідне місце у системі сучасної вищої освіти. З усіх видів навчальної діяльності СРС значною мірою забезпечує формування самостійності як провідної риси особистості здобувача.

Самостійна робота завершує завдання усіх інших видів навчальної діяльності. Адже знання, що не стали об'єктом власної діяльності, не можуть вважатися дійсним надбанням людини. Тому СРС має навчальне, особисте та суспільне значення.

Навчальна діяльність характеризується суб'єктивністю, активністю, предметністю, цілеспрямованістю, наявністю структури та змісту.

Особливими ознаками самостійної навчальної діяльності є такі:

- зміни самого суб'єкта;
- залежність від рівня розвитку здобувача та опора на досягнутий рівень розвитку;
- засвоєння загальних способів дій та наукових понять;
- передумання загальних засобів дій вирішенню завдань;
- залежність змін психічних властивостей та поведінки тих, хто навчається, від результатів їх власних дій.

Виконання самостійної роботи передбачає:

1. Опрацювання навчальної літератури за допомогою бібліотеки університету, мережі Інтернет.

2. Вивчення навчального матеріалу, який дається для самостійної роботи.

3. Засвоєння знань, видів та способів діяльності в конкретній предметній галузі.

4. Самоперевірка засвоєних знань за допомогою представлених питань.

За необхідності можна отримати індивідуальну консультацію викладача щодо виконання самостійної роботи. Для цього на кафедрі кожного семестру розробляється графік консультацій викладачів.

Питання для самостійної підготовки:

Тема 1. Становлення та розвиток дидактики як науки.

Процесуальна компетентність аспіранта: 1) схарактеризуйте концепції теорії навчання в історичному розвитку. 2) Проаналізуйте сучасні дидактичні системи.

Тема 2. Загальні засади педагогічної інноватики.

Підготовка Есе – розкрийте класифікацію педагогічних нововведень (на прикладі спеціальності аспіранта).

Тема 3. Педагогічне проектування освітнього середовища як інноваційна діяльність

Процесуальна компетентність аспіранта: 1) опрацювати джерела інформації щодо питання вибору інноваційних форм, методів, засобів навчання та проаналізуйте практику їх застосування в процесі підготовки сучасних здобувачів (на прикладі спеціальності аспіранта); 2) Підготовка Есе – розкрийте індивідуальний стиль діяльності викладача вищої школи.

Тема 4. Проектування змісту навчання із застосуванням педагогічних інновацій.

Процесуальна компетентність аспіранта: розкрийте питання: Освітня програма підготовки фахівця відповідно до сучасних вимог дидактики та педагогічних інновацій.

Тема 5. Структура програми навчальної дисципліни та особливості розробки навчально-методичних матеріалів із застосуванням педагогічних інновацій

Процесуальна компетентність аспіранта: 1) проаналізуйте особливості формування змісту освіти в підготовці сучасного фахівця, 2) схарактеризуйте структуру змісту освіти у програмі навчальної дисципліни.

Література для самопідготовки:

1. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с.

https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731992/1/%D0%94%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%92%D0%A8_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf

2. Конспект лекцій з дисципліни «Педагогіка вищої школи» (для аспірантів денної та заочної форми навчання) / Уклад.: Є.А. Зеленев. Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. 107 с.

<https://dspace.snu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/88b0089e-c0a0-438c-9858-51f20668d596/content>

3. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. / Л.А. Марцева. – Електронні дані. – Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. – 150 с.
<https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8091/%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%B0.pdf?sequence=3&isAllowed=y>
4. Шевчук С.С. Система педагогічного контролю та оцінювання як фактор забезпечення якості професійної освіти: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2023. 85 с.
<https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/735389/1/%D0%A1%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BB%D1%8E%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>
5. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти : навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 319 с. аспірантам
https://jmm.sspu.edu.ua/images/2021/kursi_vse/CompHEd_course/Comparative_Higher_Education_Han_dbook_2021n_49126.pdf
6. Лаппо В. В. Педагогічна інноватика: навчально-методичний посібник. ІваноФранківськ: НАІР, 2020. 360 с.
<https://kikip.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/94/2021/11/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%9F%D0%B5%D0%B4-%D1%96%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0.pdf>
7. Солодовник Т. О. Дидактичні системи та освітні технології у вищій школі [Електронний ресурс] : навч.-метод. посібник / Т. О. Солодовник, Н. В. Серєда, О. В. Квасник ; заг. ред. О. Г. Романовський ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2021. – 176 с. – URI: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53056>
8. Світ дидактики: дидактика в сучасному світі: зб. матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 07-08 листопада 2023 р. / за наук. ред. доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена (академіка) НАПН України О. Топузова; доктора педагогічних наук, професора О. Малихіна. Київ : Видавництво «Людмила», 2024. 387 с. ISBN 978-617-555-191-2
<https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/739695/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%94%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%202023%20%282024%29.pdf>
9. Сучасна освіта України: проблеми, досвід, перспективи: монографія/ за заг.ред. В.В.Іванішин. Кам'янець-Подільський. Заклад вищої освіти «Подільський державний університет». Рига:Латвія:Baltija Publishing, 2024. (Розділ 4. Психолого-педагогічні аспекти викладання: досвід та здобутки. Ольга ІГНАТЮК Особливості викладання професійно орієнтованих та педагогічних освітніх компонентів програм підготовки аспірантів усіх спеціальностей технічного університету до інноваційної педагогічної діяльності. С.275-285.)
<https://onedrive.live.com/?redeem=aHR0cHM6Ly8xZHJ2Lm1zL2lvYy8wNDhhMDY5YjgyNWVkJk4L0VUub1lGbdEYwDjJWRnFXMVFQRHdCMDNvQjU4U0VaeExqR01Xek9obXpVEMzN3c&cid=048A069B825ED698&id=48A069B825ED698%21s5d16183a5f764565a96d503c3c01d37a&parId=48A069B825ED698%21137&o=OneUp>
10. «Освіта незламної Харківщини» на 2024 – 2028 роки. <https://oblrada-kharkiv.gov.ua/program/oblasna-programa-rozvytku-osvityosvita-nezlamnoyi-harkivshhynyna-2024-2028-roky/>.
11. Стратегія розвитку Харківської області на період до 2027 р.(<https://kharkivoda.gov.ua/content/documents/1026/102538/files/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf>)
12. Ігнатюк О.А. Моделивання викладання педагогічних дисциплін у процесі підготовки майбутніх докторів філософії в умовах технічного університету. Адаптивне управління: серія Педагогіка №6(11),2019 [Електронний ресурс].Режим доступу: <https://adaptive.org.ua/> завантажити збірник Педагогіка №6(11),2019.
13. Романовський О., Ігнатюк О., Гура Т., Грень Л., Солодовник Т. Компетентісний підхід у процесі професійної та фундаментальної підготовки майбутніх інженерів-бакалаврів в

умовах освітніх трансформацій. *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*. 2023. № 4. С. 3-19. <http://tipus.khpi.edu.ua/>

14. **Ігнатюк О.А.** Аналіз зарубіжного досвіду країн Північної Європи щодо моделей професійної підготовки майбутніх творчих педагогів –лідерів в умовах вищої освіти. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2022. №3. С. 81-95. <http://tipus.khpi.edu.ua/>

15. Dubinina, O. N., **Ihnatiuk, O. A.**, Sereda, N. V. Pedagogical Acme-Technology Of Formation Of Responsibility Among Leader-Professionals During The Process Of Professional Education. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2020. № 4. С. 83-92 (фахове видання України) <http://tipus.khpi.edu.ua/>

16. **Ігнатюк О.А.**, Комишан А.І., Бикова М.В. Особливості професійної підготовки здобувачів вищої освіти педагогічних спеціальностей в умовах надзвичайного віддаленого навчання (на прикладі класичного та технічного університетів). *Наукові записки кафедри педагогіки*. 2020. том 1 (№ 47). С.33-42. (фахове видання України)

17. **Ігнатюк О.А.** Дидактичні особливості та педагогічні інновації підготовки майбутніх докторів філософії у технічному університеті до науково-педагогічної діяльності. *Modern Trends in the Development of Scientific Space: X International scientific and practical conference (February 14-16, 2024) Dresden, Germany, International Scientific Unity*. 2024. P.205-211. <https://isu-conference.com/>

18. Романовський О.Г., **Ігнатюк О.А.** (2022) Вимоги ринку праці та ключові тенденції формування «якісного» майбутнього фахівця другого та третього рівнів підготовки спеціальності 011 «освітні, педагогічні науки». *Теорія і практика управління соціальними системами*. №1. С.3-11 (фахове видання України) <http://tipus.khpi.edu.ua/> DOI:10.20998/2078-7782.2020.1.01

19. **Ігнатюк О.А.**, Романовський О.Г., Резнік С.М., Серeda Н.В., Костиря І.В. Галузевий та регіональний контекст підготовки здобувачів вищої освіти другого та третього рівнів спеціальності 011 «освітні, педагогічні науки». Матеріали XIV МНПК «International scientific innovations in human life», 04-06.08.2022, Манчестер, Великобританія, <http://sci-conf.com.ua>

20. **Ігнатюк О.А.** Організаційно-методичні особливості якісної професійної підготовки магістрів та докторів філософії педагогічних і технічних спеціальностей в умовах надзвичайно віддаленого та змішаного навчання. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика: VII МНПК 16-18 березня 2023 р., ХНПУ ім. Г.С.Сковороди*. С. 212-216.

[VII Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика» \(16 – 18 березня 2021 року\) – Google Диск](#)

21. Ольга Ігнатюк Готовність до інноваційної педагогічної діяльності майбутніх докторів філософії як стратегія і результат якості підготовки в технічному університеті. Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи: I Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю: м.Запоріжжя, 10 квітня 2020. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. С.12-14.

Додаткова література

1. Balyk, Nadiia (orcid.org/0000-0002-3121-7005), Oleksiuk, Vasyl (orcid.org/0000-0003-2206-8447), Shmyger, Galina (orcid.org/0000-0003-1578-0700) and Vasylenko, Yaroslav (orcid.org/0000-0002-2520-4515) (2024) *Study of the usage of STEM technologies in the context of training Ukrainian teachers of computer science in accordance with the social needs and challenges of today* Journal of Physics: Conference Series. XVI International Conference on Mathematics, Science and Technology Education (ICon-MaSTEd 2024) 15/05/2024 - 17/05/2024 Kryvyi Rih, Ukraine (2871). ISSN 1742-6596

2. Bykov, V. (orcid.org/0000-0002-5890-6783), Gurzhii, Andrii N. (orcid.org/0000-0001-6729-6254), Ovcharuk, Oksana (orcid.org/0000-0001-7634-7922) and Ivaniuk, Iryna (orcid.org/0000-0003-2381-785X) (2022) *Professional Readiness of Teachers for Distance Learning in Quarantine in Ukraine* Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J, Paedagogia-Psychologia, 1 (35). pp. 71-81. ISSN 0867-2040

3. Kravchenko, Olena (orcid.org/0000-0002-7955-3542), Tymchuk, Dmytro (orcid.org/0000-0002-4198-8372), Pavlysh, T.H. (orcid.org/0000-0002-5288-5301), Kyslenko, Dmytro (orcid.org/0000-0001-

6929-4236) and Lutsenko, Olena (orcid.org/0000-0002-6864-908X) (2020) *Educational Management of Innovative Pedagogical Process in Higher Education Institutions (HEIs)* International Journal of Higher Education, 7 (9). pp. 1-11. ISSN 1927-6044

4. Aliksieienko, T.F. (orcid.org/0000-0002-2060-2354), Pivnenko, Yuliia (orcid.org/0000-0001-5374-4925), Apalat, Hanna (orcid.org/0000-0003-1464-7174), Vysochan, Lesia (orcid.org/0000-0002-8978-5005) and Mohilevska, Viktoriia (orcid.org/0000-0003-2623-6313) (2020) *Evaluation of application of the method of teaching students of research activities in higher education institutions* Journal of critical reviews (JCR), 7 (14). pp. 532-534. ISSN 2394-5125

5. Harbar, Kateryna (orcid.org/0000-0001-8468-0151), Ivaniuk, Iryna (orcid.org/0000-0003-2381-785X) and Bohdanov, Serhii (orcid.org/0000-0001-8811-3453) (2021) *Knowledge translation approaches for teachers: foreign experience and Ukrainian perspectives* New pedagogical thought, 3 (107). pp. 3-9. ISSN 2520-6427

6. Doskach, Svetlana (orcid.org/0000-0001-6611-405X), Kostyk, Liubov (orcid.org/0000-0002-9699-8607), Batrynychuk, Zoriana (orcid.org/0000-0001-8822-8226), Honchar, Nataliia (orcid.org/0000-0003-1367-0022), Babiuk, Tetiana (orcid.org/0000-0002-7199-1951) and Skrypnyk, Maryna (orcid.org/0000-0003-4760-6723) (2022) *Influence of University Professors on the Formation of Personal Maturity of Students* Revista Românească pentru Educație Multidimensională, 4 (14). pp. 196-218. ISSN 2066-7329

7. Анненкова І. П. Основи педагогічних вимірювань: навч.-метод. посіб. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. 210 с. URL: http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/31335/1/osnovy_pedagog_vymir.pdf

8. Майстер-тест URL: <https://master-test.net/uk>

9. Портал знань URL: <http://www.znannya.org/?view=group:testology>

10. Ігнатюк О.А. Формування «якісного майбутнього педагога-лідера» через призму відповідальності «викладача-здобувач-заклад вищої освіти». Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти: зб. наук. пр.: за матеріалами Міжнародної наук.-прак. конф. «Духовно-моральнісні основи та відповідальність особистості у долі людської цивілізації» 11-12 листопада 2021/ ред.О.Г.Романовського. Харків: НТУ «ХПІ», 2022. Вип.52(56). С.51-59.

11. Сучасна освіта України: державно управлінський аспект: монографія /Грень Л.М., Вавренюк С.А., Алієва П.І. Харків: ФОП Іванченко І.С., 2021. 292 с.

12. Ігнатюк О. А., Сидоренко О. О. Сутність, місце та риси педагогічної творчості у підготовці здобувачів вищої освіти в умовах дистанційного навчання. Друга Міжнародна науково-практична онлайн конференція *Актуальні проблеми психології, бізнесу та управління в умовах сучасних вимог*. ПВНЗ «Інститут психології і підприємництва». 7-8 грудня 2023 року. Україна, Латвія, Бразилія, Ірландія, Італія, Німеччина. Київ: ПВНЗ «Інститут підприємництва і права», 2023. С.264-271. Збірник матеріалів конференції за посиланням: <https://ipp.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/zbirnyk-materialiv-konferenczii%CC%88.pdf>

13. Ігнатюк О.А., Polishchuk Dmytro. Professional and pedagogical competence of future higher education teachers: contradictions and directions of development in the process of training at the third educational and scientific level. [Електронний ресурс]. *Лідери XXI століття. Погляд у майбутнє*: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 26-27 жовтня 2023 р. / За заг. ред. Романовського О. Г. Х.: НТУ «ХПІ», 2023. С. 112-114.

14. Ігнатюк О.А., Sydorenko Oleksandr. Formation of value attitudes of future higher education teachers to the use of pedagogical creativity in the process of professional activity. [Електронний ресурс]. *Лідери XXI століття. Погляд у майбутнє*: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 26-27 жовтня 2023 р. / За заг. ред. Романовського О. Г. Х. : НТУ «ХПІ», 2023. С. 114-117.

15. Ігнатюк О.А., Думанська А.С. Педагогіка творчості у системі взаємодії «викладач вищої освіти – здобувач вищої освіти»: актуальність, взаємозв'язок, умови розвитку. [Електронний ресурс]. *Лідери XXI століття. Погляд у майбутнє*: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 26-27 жовтня 2023 р. / За заг. ред. Романовського О. Г. Х. : НТУ «ХПІ», 2023. С. 90-92.

Методичні рекомендації/навчально-методичні матеріали до проведення практичних (семінарських) занять

План практичних занять

Тема	Кількість годин
Тема 1. Становлення та розвиток дидактики як науки. Цілі навчання як системотвірний елемент дидактичної системи.	2
Тема 2. Загальні засади педагогічної інноватики. Типи структур інноваційних процесів. Умови ефективності інноваційних педагогічних процесів.	2
Тема 3. Педагогічне проектування освітнього середовища як інноваційна діяльність Формування індивідуального стилю діяльності викладача закладу освіти з використанням педагогічних інновацій.	4
Тема 4. Проектування змісту навчання із застосуванням педагогічних інновацій. Основні джерела змісту освіти.	4
Тема 5. Структура програми навчальної дисципліни та особливості розробки навчально-методичних матеріалів із застосуванням педагогічних інновацій Аналіз програми навчальної дисципліни та особливості розробки навчальних матеріалів.	2

Практичні завдання до занять

Тема 1. Сформулюйте визначення дидактики, назвіть основні її функції.

Охарактеризуйте основні категорії дидактики. Назвіть структуру дидактичної системи, її основні елементи та надайте їх характеристику.

Тема 2. Проаналізуйте поняття «інновація», «інноваційний процес». Проаналізуйте поняття «інноваційна діяльність», «педагогічна інноватика». Охарактеризуйте феноменологічні ознаки інноваційної педагогічної системи. Назвіть та обґрунтуйте фактори створення інноваційної педагогічної системи

Тема 3. Розкрийте принципи проектування інноваційних педагогічних систем в закладах освіти. Розробіть та обґрунтуйте технологію проектування інноваційного освітнього середовища. Запропонуйте шляхи та засоби операціоналізації процесу створення інноваційних педагогічних систем в умовах закладів вищої освіти.

Тема 4. Надайте Концептуальне обґрунтування діяльності закладу освіти із застосуванням педагогічних інновацій. Запропонуйте модель проектування змісту навчання із застосуванням педагогічних інновацій. Доведіть ефективність реалізації проекту інноваційної педагогічної системи..

Тема 5. Дайте характеристику силябусу дисципліни як основного орієнтиру викладання навчальної дисципліни. Обґрунтуйте структуру робочої програми дисципліни. Поясніть необхідність застосування педагогічних інновацій у розробці навчально-методичних матеріалів. Розкрийте поняття зміст освіти, обґрунтуйте структурування змісту освіти у програмі навчальної дисципліни.

Рекомендовані джерела:

- Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с.
<https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731992/1/%D0%94%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%92%D0%A8%20%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>
- Конспект лекцій з дисципліни «Педагогіка вищої школи» (для аспірантів денної та заочної форми навчання) / Уклад.: Є.А. Зеленев. Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. 107 с.
<https://dspace.snu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/88b0089e-c0a0-438c-9858-51f20668d596/content>
- Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. / Л.А. Марцева. – Електронні дані. – Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. – 150 с.
<https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8091/%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%B0.pdf?sequence=3&isAllowed=y>

4. Шевчук С.С. Система педагогічного контролю та оцінювання як фактор забезпечення якості професійної освіти: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2023. 85 с.

<https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/735389/1/%D0%A1%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BB%D1%8E%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>

5. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти : навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 319 с. _аспірантам

https://jmm.sspu.edu.ua/images/2021/kursi_vse/CompHEd_course/Comparative_Higher_Education_Hanbook_2021n_49126.pdf

6. Лаппо В. В. Педагогічна інноватика: навчально-методичний посібник. ІваноФранківськ: НАІР, 2020. 360 с.

<https://kikip.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/94/2021/11/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%9F%D0%B5%D0%B4-%D1%96%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0.pdf>

7. Солодовник Т. О. Дидактичні системи та освітні технології у вищій школі [Електронний ресурс] : навч.-метод. посібник / Т. О. Солодовник, Н. В. Серєда, О. В. Квасник ; заг. ред. О. Г. Романовський ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2021. – 176 с. – URI: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53056>

8. Світ дидактики: дидактика в сучасному світі: зб. матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 07-08 листопада 2023 р. / за наук. ред. доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена (академіка) НАПН України О. Топузова; доктора педагогічних наук, професора О. Малихіна. Київ : Видавництво «Людмила», 2024. 387 с. ISBN 978-617-555-191-2 <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/739695/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%94%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%202023%20%282024%29.pdf>

9. Сучасна освіта України: проблеми, досвід, перспективи: монографія/ за заг.ред. В.В.Іванішин. Кам'янець-Подільський. Заклад вищої освіти «Подільський державний університет». Рига:Латвія:Baltija Publishing, 2024. (Розділ 4. Психолого-педагогічні аспекти викладання: досвід та здобутки. Ольга ІГНАТЮК Особливості викладання професійно орієнтованих та педагогічних освітніх компонентів програм підготовки аспірантів усіх спеціальностей технічного університету до інноваційної педагогічної діяльності. С.275-285.) <https://onedrive.live.com/?redeem=aHR0cHM6Ly8xZHI2Lm1zL2lvYy8wNDhhMDY5YjgyNWVkJk4L0VUub1lGbdEYWDJWRnFXMVFQRHdCMDNvQjU4U0VaeExqR01Xek9obXpPVEMzN3c&cid=048A069B825ED698&id=48A069B825ED698%21s5d16183a5f764565a96d503c3c01d37a&parId=48A069B825ED698%21137&o=OneUp>

10. «Освіта незламної Харківщини» на 2024 – 2028 роки. <https://oblrada-kharkiv.gov.ua/program/oblasna-programa-rozvytku-osvityosvita-nezlamnoyi-harkivshhynyna-2024-2028-roky/>.

11. Стратегія розвитку Харківської області на період до 2027 р. (<https://kharkivoda.gov.ua/content/documents/1026/102538/files/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf>)

12. Ігнатюк О.А. Моделювання викладання педагогічних дисциплін у процесі підготовки майбутніх докторів філософії в умовах технічного університету. Адаптивне управління: серія Педагогіка №6(11),2019 [Електронний ресурс].Режим доступу: <https://adaptive.org.ua/> завантажити збірник Педагогіка №6(11),2019.

13. Романовський О., Ігнатюк О., Гура Т., Грень Л., Солодовник Т. Компетентісний підхід у процесі професійної та фундаментальної підготовки майбутніх інженерів-бакалаврів в умовах освітніх трансформацій. *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*. 2023. № 4. С. 3-19. <http://tipus.khpi.edu.ua/>

14. **Ігнатюк О.А.** Аналіз зарубіжного досвіду країн Північної Європи щодо моделей професійної підготовки майбутніх творчих педагогів –лідерів в умовах вищої освіти. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2022. №3. С. 81-95. <http://tipus.khpi.edu.ua/>

15. Dubinina, O. N., **Ihnatiuk, O. A.**, Sereda, N. V. Pedagogical Acme-Technology Of Formation Of Responsibility Among Leader-Professionals During The Process Of Professional Education. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2020. № 4. С. 83-92 (фахове видання України) <http://tipus.khpi.edu.ua/>

16. **Ігнатюк О.А.**, Комишан А.І., Бикова М.В. Особливості професійної підготовки здобувачів вищої освіти педагогічних спеціальностей в умовах надзвичайного віддаленого навчання (на прикладі класичного та технічного університетів). *Наукові записки кафедри педагогіки*. 2020. том 1 (№ 47). С.33-42. (фахове видання України)

17. **Ігнатюк О.А.** Дидактичні особливості та педагогічні інновації підготовки майбутніх докторів філософії у технічному університеті до науково-педагогічної діяльності. *Modern Trends in the Development of Scientific Space: X International scientific and practical conference* (February 14-16, 2024) Dresden, Germany, International Scientific Unity. 2024. P.205-211. <https://isu-conference.com/>

18. Романовський О.Г., **Ігнатюк О.А.** (2022) Вимоги ринку праці та ключові тенденції формування «якісного» майбутнього фахівця другого та третього рівнів підготовки спеціальності 011 «освітні, педагогічні науки». *Теорія і практика управління соціальними системами*. №1. С.3-11 (фахове видання України) <http://tipus.khpi.edu.ua/> DOI:10.20998/2078-7782.2020.1.01

19. **Ігнатюк О.А.**, Романовський О.Г., Резнік С.М., Серeda Н.В., Костиря І.В. Галузевий та регіональний контекст підготовки здобувачів вищої освіти другого та третього рівнів спеціальності 011 «освітні, педагогічні науки». Матеріали XIV МНПК «International scientific innovations in human life», 04-06.08.2022, Манчестер, Великобританія, <http://sci-conf.com.ua>

20. **Ігнатюк О.А.** Організаційно-методичні особливості якісної професійної підготовки магістрів та докторів філософії педагогічних і технічних спеціальностей в умовах надзвичайно віддаленого та змішанного навчання. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика*: VII МНПК 16-18 березня 2023 р., ХНПУ ім. Г.С.Сковороди. С. 212-216.

[VII Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика» \(16 – 18 березня 2021 року\) – Google Диск](#)

21. Ольга Ігнатюк Готовність до інноваційної педагогічної діяльності майбутніх докторів філософії як стратегія і результат якості підготовки в технічному університеті. Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи: I Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю: м.Запоріжжя, 10 квітня 2020. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. С.12-14.

Додаткова література

1. Balyk, Nadiia (orcid.org/0000-0002-3121-7005), Oleksiuk, Vasyl (orcid.org/0000-0003-2206-8447), Shmyger, Galina (orcid.org/0000-0003-1578-0700) and Vasylenko, Yaroslav (orcid.org/0000-0002-2520-4515) (2024) *Study of the usage of STEM technologies in the context of training Ukrainian teachers of computer science in accordance with the social needs and challenges of today* Journal of Physics: Conference Series. XVI International Conference on Mathematics, Science and Technology Education (ICon-MaSTEd 2024) 15/05/2024 - 17/05/2024 Kryvyi Rih, Ukraine (2871). ISSN 1742-6596

2. Bykov, V. (orcid.org/0000-0002-5890-6783), Gurzhii, Andrii N. (orcid.org/0000-0001-6729-6254), Ovcharuk, Oksana (orcid.org/0000-0001-7634-7922) and Ivaniuk, Iryna (orcid.org/0000-0003-2381-785X) (2022) *Professional Readiness of Teachers for Distance Learning in Quarantine in Ukraine* Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J, Paedagogia-Psychologia, 1 (35). pp. 71-81. ISSN 0867-2040

3. Kravchenko, Olena (orcid.org/0000-0002-7955-3542), Tymchuk, Dmytro (orcid.org/0000-0002-4198-8372), Pavlysh, T.H. (orcid.org/0000-0002-5288-5301), Kyslenko, Dmytro (orcid.org/0000-0001-6929-4236) and Lutsenko, Olena (orcid.org/0000-0002-6864-908X) (2020) *Educational Management of*

Innovative Pedagogical Process in Higher Education Institutions (HEIs) International Journal of Higher Education, 7 (9). pp. 1-11. ISSN 1927-6044

4. Aliksieienko, T.F. (orcid.org/0000-0002-2060-2354), Pivnenko, Yuliia (orcid.org/0000-0001-5374-4925), Apalat, Hanna (orcid.org/0000-0003-1464-7174), Vysochan, Lesia (orcid.org/0000-0002-8978-5005) and Mohilevska, Viktoriia (orcid.org/0000-0003-2623-6313) (2020) *Evaluation of application of the method of teaching students of research activities in higher education institutions* Journal of critical reviews (JCR), 7 (14). pp. 532-534. ISSN 2394-5125

5. Harbar, Kateryna (orcid.org/0000-0001-8468-0151), Ivaniuk, Iryna (orcid.org/0000-0003-2381-785X) and Bohdanov, Serhii (orcid.org/0000-0001-8811-3453) (2021) *Knowledge translation approaches for teachers: foreign experience and Ukrainian perspectives* New pedagogical thought, 3 (107). pp. 3-9. ISSN 2520-6427

6. Doskach, Svetlana (orcid.org/0000-0001-6611-405X), Kostyk, Liubov (orcid.org/0000-0002-9699-8607), Batrynychuk, Zoriana (orcid.org/0000-0001-8822-8226), Honchar, Nataliia (orcid.org/0000-0003-1367-0022), Babiuk, Tetiana (orcid.org/0000-0002-7199-1951) and Skrypnyk, Maryna (orcid.org/0000-0003-4760-6723) (2022) *Influence of University Professors on the Formation of Personal Maturity of Students* Revista Românească pentru Educație Multidimensională, 4 (14). pp. 196-218. ISSN 2066-7329

7. Анненкова І. П Основи педагогічних вимірювань: навч.-метод. посіб. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. 210 с. URL: http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/31335/1/osnovy_pedagog_vymir.pdf

8. Майстер-тест URL: <https://master-test.net/uk>

9. Портал знань URL:<http://www.znannya.org/?view=group:testology>

10. Ігнатюк О.А. Формування «якісного майбутнього педагога-лідера» через призму відповідальності «викладача-здобувач-заклад вищої освіти». Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти: зб. наук. пр.: за матеріалами Міжнародної наук.-прак. конф. «Духовно-моральнісні основи та відповідальність особистості у долі людської цивілізації»11-12 листопада 2021/ ред.О.Г.Романовського. Харків: НТУ «ХПІ»,2022. Вип.52(56). С.51-59.

11.Сучасна освіта України: державно управлінський аспект: монографія /Грень Л.М., Вавренюк С.А., Алієва П.І.. Харків: ФОП Іванченко І.С.,2021. 292 с.

12.Ігнатюк О. А., Сидоренко О. О. Сутність, місце та риси педагогічної творчості у підготовці здобувачів вищої освіти в умовах дистанційного навчання. Друга Міжнародна науково-практична онлайн конференція *Актуальні проблеми психології, бізнесу та управління в умовах сучасних вимог*. ПВНЗ «Інститут психології і підприємництва». 7-8 грудня 2023 року. Україна, Латвія, Бразилія, Ірландія, Італія, Німеччина. Київ: ПВНЗ «Інститут підприємництва і права», 2023. С.264-271. Збірник матеріалів конференції за посиланням: <https://ipp.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/zbirnyk-materialiv-konferenczii%CC%88.pdf>

13.Ihnatiuk Olha, Polishchuk Dmytro. Professional and pedagogical competence of future higher education teachers: contradictions and directions of development in the process of training at the third educational and scientific level. [Електронний ресурс]. *Лідери XXI століття. Погляд у майбутнє*: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 26-27 жовтня 2023 р. / За заг. ред. Романовського О. Г. Х.: НТУ «ХПІ», 2023. С. 112-114.

14. Ihnatiuk Olha, Sydorenko Oleksandr. Formation of value attitudes of future higher education teachers to the use of pedagogical creativity in the process of professional activity. [Електронний ресурс]. *Лідери XXI століття. Погляд у майбутнє*: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 26-27 жовтня 2023 р. / За заг. ред. Романовського О. Г. Х. : НТУ «ХПІ», 2023. С. 114-117.

15. Ігнатюк О.А., Думанська А.С. Педагогіка творчості у системі взаємодії «викладач вищої освіти – здобувач вищої освіти»: актуальність, взаємозв'язок, умови розвитку. [Електронний ресурс]. *Лідери XXI століття. Погляд у майбутнє*: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 26-27 жовтня 2023 р. / За заг. ред. Романовського О. Г. Х. : НТУ «ХПІ», 2023. С. 90-92.

Навчально-методичні матеріали для поточного, проміжного й підсумкового контролю

Підсумкова оцінка по дисципліні вираховується як сума балів поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль включає оцінювання:

- активності під час аудиторних занять
- виконання завдань самостійної роботи
- виконання практичних завдань

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену, який передбачає усну відповідь по екзаменаційному білету. Екзаменаційний білет включає два теоретичні питання та одне практичне завдання. Вибір номеру екзаменаційного білету та номеру практичного завдання здійснюється випадковим чином (спочатку обирається білет, в якому зазначено два теоретичні питання, потім обирається номер практичного завдання). Після отримання білету та практичного завдання, аспіранти мають можливість підготуватись до відповіді протягом 20 хвилин. Після вислуховування всіх відповідей аспірантів оголошуються оцінки за екзамен та підсумкова оцінка по дисципліні. Підсумкова оцінка вносяться у Відомість обліку успішності. Відомість передається в аспірантуру у день проведення екзамену.

Зразок екзаменаційного білету

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

“ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”

Кафедра: *педагогіки і психології управління соціальними системами ім. акад. І.А. Зязюна*

Спеціальність *011 – «Освітні, педагогічні науки»*

Освітня програма *Освітні, педагогічні науки*

Навчальна дисципліна *Дидактика та педагогічні інновації*

Семестр *III*

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №

1. Сформулюйте визначення дидактики, назвіть основні її функції.
2. Назвіть форми, методи, засоби навчання із використанням педагогічних інновацій, та обґрунтуйте доцільність їх використання.
3. Практичне завдання

Здобувач, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового контролю, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання. Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви. Апеляційна комісія створюється розпорядженням директора інституту.

Докладно процес апеляції описаний у Положенні про організацію освітнього процесу в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» (https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2024/01/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protseesu_29_11_2023.pdf).

Критерії оцінювання успішності аспіранта та розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота					КР	екзамен	Сума
Змістовий модуль 1					20	20	100
T1	T2	T3	T4	T5			
12	12	12	12	12			

де T1, T2 ... T5 – теми змістових модулів.

Розподіл балів за теми змістових модулів:

Відвідування лекційних занять та робота аспіранта на лекції – 2 бали,

Робота на практичних заняттях – 5 бали,

Виконання завдань для самостійної роботи – 5 бали.

Усього – 12 балів за кожною темою.

Підсумкова оцінка розраховується як сума балів по таким критеріям:

- види роботи по темам, включають роботу на заняттях та виконання завдань

Екзамен, як підсумкова форма контролю, передбачає відповіді на два теоретичні питання та одне практичне завдання.

Таблиця 2 Критерії оцінювання екзамену

Критерії оцінювання	Бали
Глибоке знання навчального матеріалу. Практичне завдання виконано повно, з глибоким обґрунтуванням. Можуть бути незначні неточності	20-18

Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу. Практичне завдання виконано повно, з глибоким обґрунтуванням. Відповіді можуть містити певні неточності	17-15
Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування. Відповіді можуть бути не повними, з незначними помилками	14-12
Знання основних фундаментальних положень. Відповіді містять деякі помилки.	9-11
Знання основних фундаментальних положень матеріалу. Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу дисципліни	6-8
Знання та вміння фрагментарні, слабкі	3-5
Відсутність знань значної частини матеріалу	0-2

Таблиця 3 Критерії оцінювання експрес-опитування, письмових завдань, есе, підсумкової контрольної роботи

Критерії оцінювання		Бали оцінювання експрес-опитування /письмових завдань, есе	Бали оцінювання підсумкової контрольної роботи
позитивні	негативні		
- Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити глибокий, критичний теоретичний аналіз; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати практичні завдання повно, безпомилково , з глибоким обґрунтуванням.	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності	4,9-5	11-12
- Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичний аналіз; - вміння вирішувати практичні завдання повно, безпомилково, з глибоким обґрунтуванням	Відповіді на запитання містять певні неточності;	4,6-4,8	17-15
- Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування;	Невміння використовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань	4,5-3,5	14-12

- вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичний аналіз; - вміння вирішувати практичні завдання.	достатньо повно, в обґрунтуванні можуть бути незначні помилки		
- Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування; - вирішення практичних завдань частково правильне	Невміння давати аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати глибокий аналіз; - виконання практичних завдань не повне, обґрунтування – поверхове, містять деякі помилки	3.4-2.5	11-9
- Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - дають найпростіші відповіді при вирішенні практичних завдань.	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	2,4-1.5	8-6
Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом.	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння вирішувати практичні завдання.	1.4 -0,6	5-3
Додаткове вивчення	- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння вирішувати практичні завдання	0-0,5	2-0

Контрольні питання з дисципліни:

1. Сформулюйте визначення дидактики, назвіть основні її функції.
2. Охарактеризуйте основні категорії дидактики.
3. Назвіть структуру дидактичної системи, її основні елементи та надайте їх характеристику.
4. Назвіть основні цілі навчання, обґрунтуйте їх класифікацію.
5. Обґрунтуйте вплив внутрішніх і зовнішніх чинників на досягнення результатів діяльності по досягненню цілей.
6. Проаналізуйте концепції теорії навчання в їх історичному розвитку.
7. Проаналізуйте поняття «інновація», «інноваційний процес».
8. Проаналізуйте поняття «інноваційна діяльність», «педагогічна інноватика».
9. Охарактеризуйте феноменологічні ознаки інноваційної педагогічної системи.
10. Назвіть та обґрунтуйте фактори створення інноваційної педагогічної системи.
11. Охарактеризуйте типи структур інноваційних процесів.
12. Назвіть та обґрунтуйте умови ефективності інноваційних педагогічних процесів.
13. Розкрийте історію виникнення інноваційного навчання.
14. Охарактеризуйте інноваційні принципи і підходи в освітньому процесі.
15. Назвіть форми, методи, засоби навчання із використанням педагогічних інновацій, та обґрунтуйте доцільність їх використання.
16. Охарактеризуйте основні критерії оцінювання результатів навчання.
17. Розкрийте особливості формування індивідуального стилю діяльності викладача закладу освіти з використанням педагогічних інновацій.
18. Поясніть вибір інноваційних форм, методів, засобів навчання для формування індивідуального стилю діяльності викладача вищої школи.
19. Розкрийте відбір і структурування змісту навчального матеріалу як найважливіші етапи проектування навчання із застосуванням педагогічних інновацій.
20. Назвіть та обґрунтуйте основні джерела змісту освіти.
21. Освітня програма підготовки фахівця відповідно до сучасних вимог дидактики та педагогічних інновацій.
22. Розкрийте поняття програми навчальної дисципліни, її типи та способи побудови.
23. Дайте характеристику силабусу як основного орієнтиру викладання освітнього компоненту. Обґрунтуйте структуру.
24. Поясніть необхідність застосування педагогічних інновацій у розробці навчально-методичних матеріалів.
25. Розкрийте поняття зміст освіти, обґрунтуйте структурування змісту освіти у програмі навчальної дисципліни.

Перелік практичних завдань для контролю знань

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

(до екзаменаційного білету)

1. Ви потрапили до групи в якій здобувачі негативно ставляться до навчальних занять. Як ви будете формувати мотиви навчання, щоб подолати це явище? Змоделюйте свої дії.

2. Освіченість людини є метою навчального процесу.

Нерідко він організований і буденний, є наслідком байдужості і тих хто вчиться, і тих хто вчить.

З процесу, що передбачає розвиток і задоволення потреб, інтересів, динаміки пізнання, радості дізнавання він перетворюється на безпросвітну низку завдань.

На щастя частіше буває інакше, навчання проходить у захопленні.

Ваша думка: від кого (від чого) в першу чергу залежить різне протікання навчального процесу? Який варіант навчального процесу на ваш погляд, є ідеальним? Прокоментуйте чому?

3. Існує думка: «Нікого нічого навчити неможна, можна лише допомогти навчитися». Чи вірне це? Розкрийте ваш погляд. Спроектуйте модель практичного заняття. Обґрунтуйте, як ви використали знання сутності викладацької діяльності та основ дидактики.

4. Що важливіше: сформулювати питання, пов'язане із незнанням, що спонукає до пошуку чи дати відповідь, яка сприятиме результату пошуку?

Хто ставить більше питань: той, хто багато знає, чи той, хто знає мало?

Як видумаєте, чи буває кінцеве завдання, яке не породжує нових питань?

5. Побудуйте проект логіки навчального процесу однієї з теми освітнього компоненту ОНП за вашої спеціальністю.

6. Побудуйте проект логіки правильно організованого процесу навчання на прикладі освітнього компоненту ОНП за вашої спеціальністю.

7. Запропонуйте освітній компонент, його назву, зміст з теми вашого дослідження та побудуйте проект логіки вибору підходів до змісту освіти.

8. Запропонуйте освітній компонент, його назву, зміст з теми вашого дослідження та розкрийте принципи навчання, які відображають специфіку освітнього компоненту.

9. Запропонуйте освітній компонент, його назву, зміст з теми вашого дослідження та розкрийте принципи випереджального навчання, які відображають специфіку освітнього компоненту.

10. До якого принципу ви віднесете правила:

Від легкого до важкого; від відомого до невідомого; від простого до складного. Змоделюйте на прикладі запропонованого освітнього компоненту (назви та

змісту) з теми вашого дослідження демонстрацію цих правил та принципу.

11. Схарактеризуйте «інноваційні процеси в освіті». Що є основою інноваційних процесів в освіті? Які закони перебігу інноваційних процесів ви знаєте. Запропонуйте освітній компонент, його назву, зміст для розкриття означених питань.

12. Запропонуйте освітній компонент, його назву, зміст з теми вашого дослідження та схарактеризуйте «інноваційні процеси» в освіті, які знайдуть відображення. Спроектуйте модель практичного заняття з цього ОК. Обґрунтуйте, як ви використали знання сутності викладацької діяльності та основ дидактики.

13. Наведіть приклади дидактичних принципів у підходах різних авторів (Н.Є. Мойсеюк, І. П. Підласого, М.М. Фіцули). Обґрунтуйте, який підхід Вам ближче та чому? Будете Ви застосовувати його у своїй педагогічній діяльності?

14. Зробіть порівняльний аналіз традиційних методів навчання з інноваційними методами, розкривши їх позитивні і негативні аспекти.

15. Порівняйте програмоване і проблемне навчання за наступними параметрами:

- форма вираження передбачуваного освітнього результату;
- використовувані для цього засоби;
- критерії оцінки освітньої діяльності.

16. Розробіть фрагмент програмованого підручника з розгалуженою програмою по обраній навчальній дисципліні. У цьому фрагменті відобразіть 3-5 елементів по певній темі. Постарайтеся, щоб кожен елемент включав в себе:

- а) зміст матеріалу (текст, малюнок, схему і т. п.);
- б) питання або завдання до матеріалу;
- в) варіанти відповідей.

Кожна відповідь повинна містити вказівку здобувачу щодо його подальших дій, наприклад: «поверніться до матеріалу п. 2», «познайомтеся з додатковою інформацією п. 3», «переходите до наступного пункту».

17. Спроектуйте модель заняття з позицій різних дидактичних концепцій: енциклопедизму, формалізму, прагматизму (утилітаризму).

Результати відобразіть у таблиці

Концепція	Мета заняття	Змістовні акценти	Методи	Форми	Засоби
енциклопедизм					
формалізм					
прагматизм					

Матеріали для підготовки:

Базова

1. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с.
https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731992/1/%D0%94%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%92%D0%A8_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf
2. Конспект лекцій з дисципліни «Педагогіка вищої школи» (для аспірантів денної та заочної форми навчання) / Уклад.: Є.А. Зеленев. Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. 107 с.
<https://dSPACE.snu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/88b0089e-c0a0-438c-9858-51f20668d596/content>
3. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. / Л.А. Марцева. – Електронні дані. – Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. – 150 с.
<https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8091/%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%B0.pdf?sequence=3&isAllowed=y>
4. Шевчук С.С. Система педагогічного контролю та оцінювання як фактор забезпечення якості професійної освіти: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2023. 85 с.
<https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/735389/1/%D0%A1%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BB%D1%8E%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>
5. Сбруева А.А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти : навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 319 с. _аспірантам
https://jmm.sspu.edu.ua/images/2021/kursi_vse/CompHEd_course/Comparative_Higher_Education_Handbook_2021n_49126.pdf
6. Лаппо В. В. Педагогічна інноватика: навчально-методичний посібник. ІваноФранківськ: НАІР, 2020. 360 с.
<https://kikip.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/94/2021/11/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%9F%D0%B5%D0%B4-%D1%96%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0.pdf>
7. Солодовник Т. О. Дидактичні системи та освітні технології у вищій школі [Електронний ресурс] : навч.-метод. посібник / Т. О. Солодовник, Н. В. Середа, О. В. Квасник ; заг. ред. О. Г. Романовський ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2021. – 176 с. – URI: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53056>
8. Світ дидактики: дидактика в сучасному світі: зб. матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 07-08 листопада 2023 р. / за наук. ред. доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена (академіка) НАПН України О. Топузова; доктора педагогічних наук, професора О. Малихіна. Київ : Видавництво «Людмила», 2024. 387 с. ISBN 978-617-555-191-2
<https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/739695/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%94%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%202023%20%282024%29.pdf>
9. Сучасна освіта України: проблеми, досвід, перспективи: монографія/ за заг.ред. В.В.Іванішин. Кам'янець-Подільський. Заклад вищої освіти «Подільський державний університет». Рига:Латвія:Baltija Publishing, 2024. (Розділ 4. Психолого-педагогічні аспекти викладання: досвід та здобутки. Ольга ІГНАТЮК Особливості викладання професійно орієнтованих та педагогічних освітніх компонентів програм підготовки аспірантів усіх спеціальностей технічного університету до інноваційної педагогічної діяльності. С.275-285.)
<https://onedrive.live.com/?redeem=aHR0cHM6Ly8xZHJ2Lm1zL2lvYy8wNDhhMDY5YjgyNWVkJk4L0VUb1lGbDEyWDJWRnFXMVFRHdCMDNvQjU4U0VaeExqR01Xek9obXpVEMzN3c&cid=048A069B825ED698&id=48A069B825ED698%21s5d16183a5f764565a96d503c3c01d37a&parId=48A069B825ED698%21137&o=OneUp>

10. «Освіта незламної Харківщини» на 2024 – 2028 роки. <https://oblrada-kharkiv.gov.ua/program/oblasna-programa-rozvytku-osvityosvita-nezlamnoyi-harkivshhynyna-2024-2028-roky/>.

11. Стратегія розвитку Харківської області на період до 2027 р. (<https://kharkivoda.gov.ua/content/documents/1026/102538/files/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf>)

12. Ігнатюк О.А. Моделювання викладання педагогічних дисциплін у процесі підготовки майбутніх докторів філософії в умовах технічного університету. Адаптивне управління: серія Педагогіка №6(11),2019 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://adaptive.org.ua/> завантажити збірник Педагогіка №6(11),2019.

13. Романовський О., Ігнатюк О., Гура Т., Грень Л., Солодовник Т. Компетентісний підхід у процесі професійної та фундаментальної підготовки майбутніх інженерів-бакалаврів в умовах освітніх трансформацій. *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*. 2023. № 4. С. 3-19. <http://tipus.khpi.edu.ua/>

14. Ігнатюк О.А. Аналіз зарубіжного досвіду країн Північної Європи щодо моделей професійної підготовки майбутніх творчих педагогів –лідерів в умовах вищої освіти. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2022. №3. С. 81-95. <http://tipus.khpi.edu.ua/>

15. Dubinina, O. N., Іhnatiuk, O. A., Sereda, N. V. Pedagogical Acme-Technology Of Formation Of Responsibility Among Leader-Professionals During The Process Of Professional Education. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2020. № 4. С. 83-92 (фахове видання України) <http://tipus.khpi.edu.ua/>

16. Ігнатюк О.А., Комишан А.І., Бикова М.В. Особливості професійної підготовки здобувачів вищої освіти педагогічних спеціальностей в умовах надзвичайного віддаленого навчання (на прикладі класичного та технічного університетів). *Наукові записки кафедри педагогіки*. 2020. том 1 (№ 47). С.33-42. (фахове видання України)

17. Ігнатюк О.А. Дидактичні особливості та педагогічні інновації підготовки майбутніх докторів філософії у технічному університеті до науково-педагогічної діяльності. *Modern Trends in the Development of Scientific Space: X International scientific and practical conference (February 14-16, 2024) Dresden, Germany, International Scientific Unity*. 2024. P.205-211. <https://isu-conference.com/>

18. Романовський О.Г., Ігнатюк О.А. (2022) Вимоги ринку праці та ключові тенденції формування «якісного» майбутнього фахівця другого та третього рівнів підготовки спеціальності 011 «освітні, педагогічні науки». *Теорія і практика управління соціальними системами*. №1. С.3-11 (фахове видання України) <http://tipus.khpi.edu.ua/> DOI:10.20998/2078-7782.2020.1.01

19. Ігнатюк О.А., Романовський О.Г., Резнік С.М., Серeda Н.В., Костириy І.В. Галузевий та регіональний контекст підготовки здобувачів вищої освіти другого та третього рівнів спеціальності 011 «освітні, педагогічні науки». Матеріали XIV МНПК «International scientific innovations in human life», 04-06.08.2022, Манчестер, Великобританія, <http://sci-conf.com.ua>

20. Ігнатюк О.А. Організаційно-методичні особливості якісної професійної підготовки магістрів та докторів філософії педагогічних і технічних спеціальностей в умовах надзвичайно віддаленого та змішанного навчання. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика*: VII МНПК 16-18 березня 2023 р., ХНПУ ім. Г.С.Сковороди. С. 212-216.

[VII Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика» \(16 – 18 березня 2021 року\) – Google Диск](#)

21. Ольга Ігнатюк Готовність до інноваційної педагогічної діяльності майбутніх докторів філософії як стратегія і результат якості підготовки в технічному університеті. Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи: I Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю: м.Запоріжжя,10 квітня 2020. Запоріжжя: ЗНУ,2020. С.12-14.

Додаткова література

1. Balyk, Nadiia (orcid.org/0000-0002-3121-7005), Oleksiuk, Vasyl (orcid.org/0000-0003-2206-8447), Shmyger, Galina (orcid.org/0000-0003-1578-0700) and Vasylenko, Yaroslav (orcid.org/0000-0002-2520-4515) (2024) *Study of the usage of STEM technologies in the context of training Ukrainian teachers of computer science in accordance with the social needs and challenges of today* Journal of Physics: Conference Series. XVI International Conference on Mathematics, Science and Technology Education (ICon-MaSTEd 2024) 15/05/2024 - 17/05/2024 Kryvyi Rih, Ukraine (2871). ISSN 1742-6596
2. Bykov, V. (orcid.org/0000-0002-5890-6783), Gurzhii, Andrii N. (orcid.org/0000-0001-6729-6254), Ovcharuk, Oksana (orcid.org/0000-0001-7634-7922) and Ivaniuk, Iryna (orcid.org/0000-0003-2381-785X) (2022) *Professional Readiness of Teachers for Distance Learning in Quarantine in Ukraine* Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J, Paedagogia-Psychologia, 1 (35). pp. 71-81. ISSN 0867-2040
3. Kravchenko, Olena (orcid.org/0000-0002-7955-3542), Tymchuk, Dmytro (orcid.org/0000-0002-4198-8372), Pavlysh, T.H. (orcid.org/0000-0002-5288-5301), Kyslenko, Dmytro (orcid.org/0000-0001-6929-4236) and Lutsenko, Olena (orcid.org/0000-0002-6864-908X) (2020) *Educational Management of Innovative Pedagogical Process in Higher Education Institutions (HEIs)* International Journal of Higher Education, 7 (9). pp. 1-11. ISSN 1927-6044
4. Aliksieienko, T.F. (orcid.org/0000-0002-2060-2354), Pivnenko, Yuliia (orcid.org/0000-0001-5374-4925), Apalat, Hanna (orcid.org/0000-0003-1464-7174), Vysochan, Lesia (orcid.org/0000-0002-8978-5005) and Mohilevska, Viktoriia (orcid.org/0000-0003-2623-6313) (2020) *Evaluation of application of the method of teaching students of research activities in higher education institutions* Journal of critical reviews (JCR), 7 (14). pp. 532-534. ISSN 2394-5125
5. Harbar, Kateryna (orcid.org/0000-0001-8468-0151), Ivaniuk, Iryna (orcid.org/0000-0003-2381-785X) and Bohdanov, Serhii (orcid.org/0000-0001-8811-3453) (2021) *Knowledge translation approaches for teachers: foreign experience and Ukrainian perspectives* New pedagogical thought, 3 (107). pp. 3-9. ISSN 2520-6427
6. Doskach, Svetlana (orcid.org/0000-0001-6611-405X), Kostyk, Liubov (orcid.org/0000-0002-9699-8607), Batrynychuk, Zoriana (orcid.org/0000-0001-8822-8226), Honchar, Nataliia (orcid.org/0000-0003-1367-0022), Babiuk, Tetiana (orcid.org/0000-0002-7199-1951) and Skrypyuk, Maryna (orcid.org/0000-0003-4760-6723) (2022) *Influence of University Professors on the Formation of Personal Maturity of Students* Revista Românească pentru Educație Multidimensională, 4 (14). pp. 196-218. ISSN 2066-7329
7. Анненкова І. П. Основи педагогічних вимірювань: навч.-метод. посіб. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. 210 с. URL: http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/31335/1/osnovy_pedagog_vymir.pdf
8. Майстер-тест URL: <https://master-test.net/uk>
9. Портал знань URL:<http://www.znannya.org/?view=group:testology>
10. Ігнатюк О.А. Формування «якісного майбутнього педагога-лідера» через призму відповідальності «викладача-здобувач-заклад вищої освіти». Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти: зб. наук. пр.: за матеріалами Міжнародної наук.-прак. конф. «Духовно-моральнісні основи та відповідальність особистості у долі людської цивілізації» 11-12 листопада 2021/ ред.О.Г.Романовського. Харків: НТУ «ХП», 2022. Вип.52(56). С.51-59.
11. Сучасна освіта України: державно управлінський аспект: монографія /Грень Л.М., Вавренюк С.А., Алієва П.І.. Харків: ФОП Іванченко І.С., 2021. 292 с.
12. Ігнатюк О. А., Сидоренко О. О. Сутність, місце та риси педагогічної творчості у підготовці здобувачів вищої освіти в умовах дистанційного навчання. Друга Міжнародна науково-практична онлайн конференція *Актуальні проблеми психології, бізнесу та управління в умовах сучасних вимог*. ПВНЗ «Інститут психології і підприємництва». 7-8 грудня 2023 року. Україна, Латвія, Бразилія, Ірландія, Італія, Німеччина. Київ: ПВНЗ «Інститут підприємництва і права», 2023. С.264-271. Збірник матеріалів конференції за посиланням: <https://ipp.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/zbirnyk-materialiv-konferencii%CC%88.pdf>
13. Ігнатюк О.А., Polishchuk Dmytro. Professional and pedagogical competence of future higher education teachers: contradictions and directions of development in the process of training at the third educational and scientific level. [Електронний ресурс]. *Лідери XXI століття. Погляд у майбутнє*: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 26-27 жовтня 2023 р.

/ За заг. ред. Романовського О. Г. Х.: НТУ «ХПІ», 2023. С. 112-114.

14. Ihnatiuk Olha, Sydorenko Oleksandr. Formation of value attitudes of future higher education teachers to the use of pedagogical creativity in the process of professional activity. [Електронний ресурс]. *Лідери XXI століття. Погляд у майбутнє*: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 26-27 жовтня 2023 р. / За заг. ред. Романовського О. Г. Х. : НТУ «ХПІ», 2023. С. 114-117.

15. Ігнатюк О.А., Думанська А.С. Педагогіка творчості у системі взаємодії «викладач вищої освіти – здобувач вищої освіти»: актуальність, взаємозв'язок, умови розвитку. [Електронний ресурс]. *Лідери XXI століття. Погляд у майбутнє*: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 26-27 жовтня 2023 р. / За заг. ред. Романовського О. Г. Х. : НТУ «ХПІ», 2023. С. 90-92.

Інформаційні ресурси

1. <https://zakon.rada.gov.ua>
2. <https://www.coursera.org/learn/being-researcher>
3. <https://www.coursera.org/lecture/scientist/on-being-a-scientist>